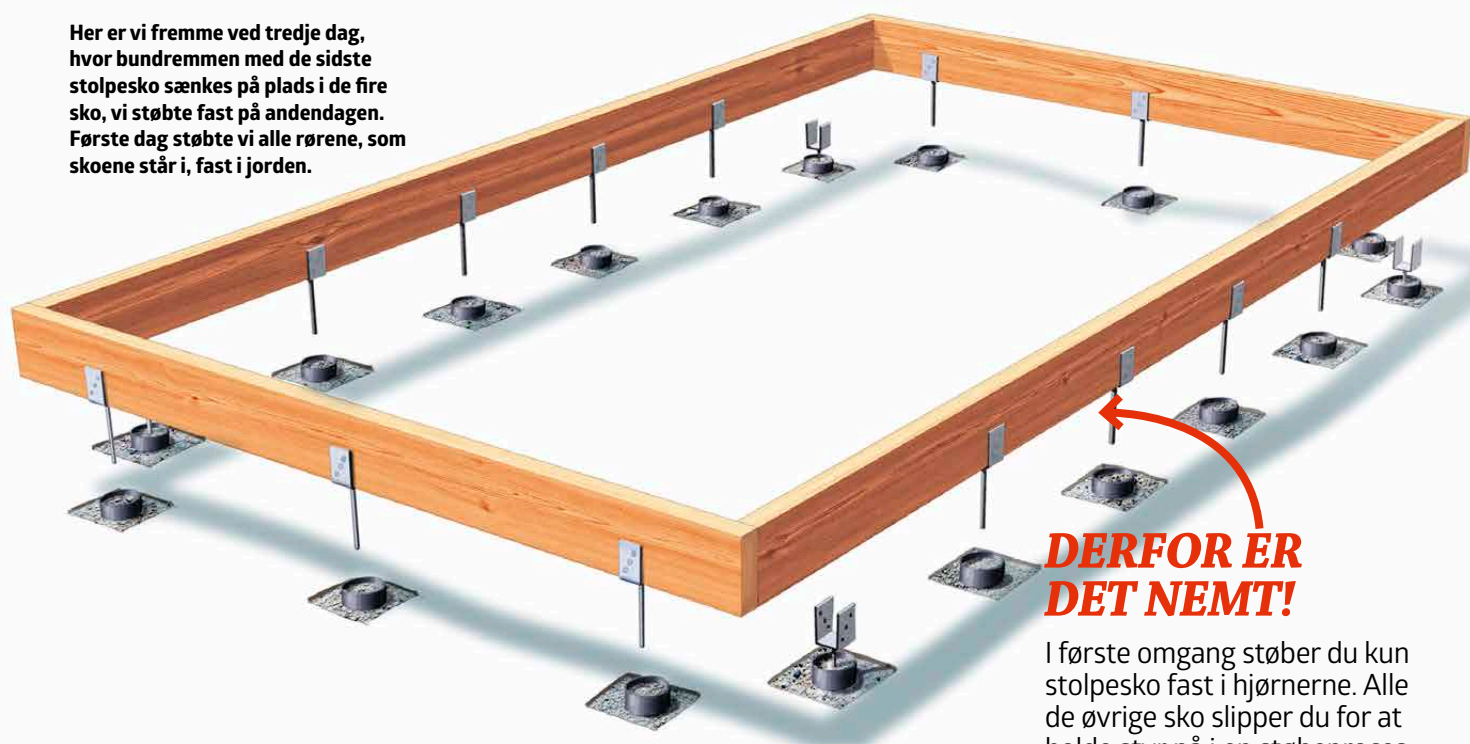

Her er vi fremme ved tredje dag, hvor bundremmen med de sidste stolpesko sænkes på plads i de fire sko, vi støbte fast på andendagen. Første dag støbte vi alle rørene, som skoene står i, fast i jorden.

DERFOR ER DET NEMT!

I første omgang støber du kun stolpesko fast i hjørnerne. Alle de øvrige sko slipper du for at holde styr på i en støbeprocess. Dem skruer du nemlig fast på bundremmen, før den placeres i de første stolpesko – så skal du bare fylde beton i rørene, som de sænkes ned i.

VERDENS NEMMESTE FUNDAMENT

Det kræver langt mindre arbejde og materialer at sætte et punktfundament end at støbe et randfundament – men det kan drille at få punkterne på linje. **Det problem løser du en gang for alle** ved at støbe over tre dage.

teorien er det enkelt at etablere et punktfundament til dit nye sommerhus eller cykelskur. Langt enklere end at støbe et randfundament. I stedet for at fjerne tonsvis af jord i render, som du fylder op med lige så meget beton, støber du nogle stolpesko fast i hver sit hul og skruer så bundremmen fast på dem.

Det er også meget enklere. Der er bare en enkelt del, der kan drille. Det er nemlig ikke let at styre adskilte stolpesko præcist på række i hver sin adskilte støbning.

Så det lader vi være med. I stedet udnytter vi, at vi selvbyggere fint kan strække arbejdet over to ekstra dage. Uden at arbejde mere for det handler om

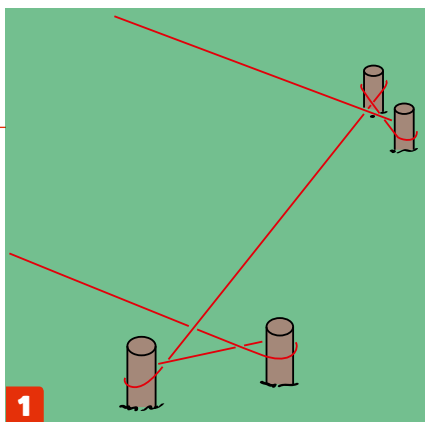
at støbe i flere runder. Første dag støber vi hule rør fast i jorden, hvor vi vil have stolpesko. De behøver ikke stå særlig præcist. Næste dag støber vi en sko fast i hvert hjørne. Og først tredje dag støber vi de øvrige sko fast – efter at have skruet dem fast på bundremmen. Så er der ikke noget, der kan gå galt. □

Dag 1: Fundamenter støbes uden sko

Første dag støber du alene den store, solide del af alle punktfundamenterne, hver afsluttet med et rør, som holdes åben – det er her, stolpeskoene senere skal støbes millimeterpræcist fast i.

Rørene stikker lidt op af jorden, mens resten af støbningen siden skjules under græs eller andet. Deres overkant placeres i samme højde højst 5 cm lavere end den planlagte bundrem.

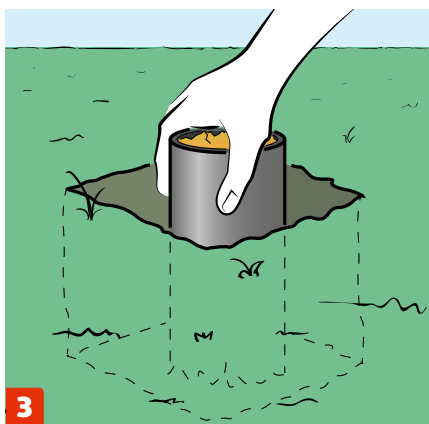
Skal dit byggeri holde i mange år, bør betonen gå ned i frostfri jord. I Danmark er det typisk 90-100 cm nede.

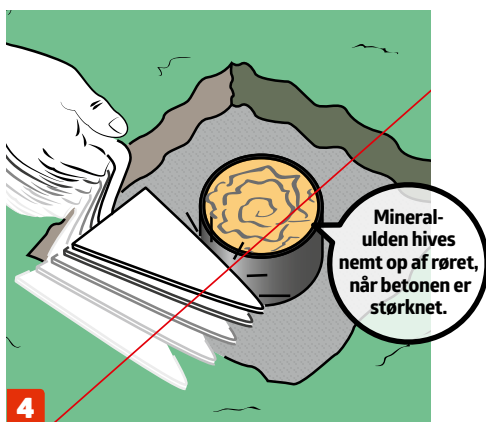
Vi begynder med at trække snore ud, hvor stolpeskoene skal stå. Hvis vi sætte en pind at trække snorene på i hjørnerne, ville den være i vejen, så vi sætter i stedet to pinde til hver side – altså to i hvert hjørne.

Hullerne graves ud og fyldes delvis op med en grov stolpebeton. Den kan købes færdig eller blandes af 1 del cement, 3 dele grus og 3-4 dele småsten. Fyld til 25 cm fra jordplan. Fjern evt. snorene imens.

De 30 cm lange rør stilles ned på betonen og trykkes ned på den bløde beton. De stoppes inden da ud, fx med mineraluld i en pose. Afstanden mellem punkterne passes typisk til efter væggens bærende stolper.

Rørene rettes til, mens du fylder beton om dem. Med hjælp af snorene retter du rørene ind på linje og i højden. Det pynter, hvis de står præcist, men de sidste millimeter kommer først, når stolpeskoene støbes fast.

SÅDAN STØBES FUNDAMENTET

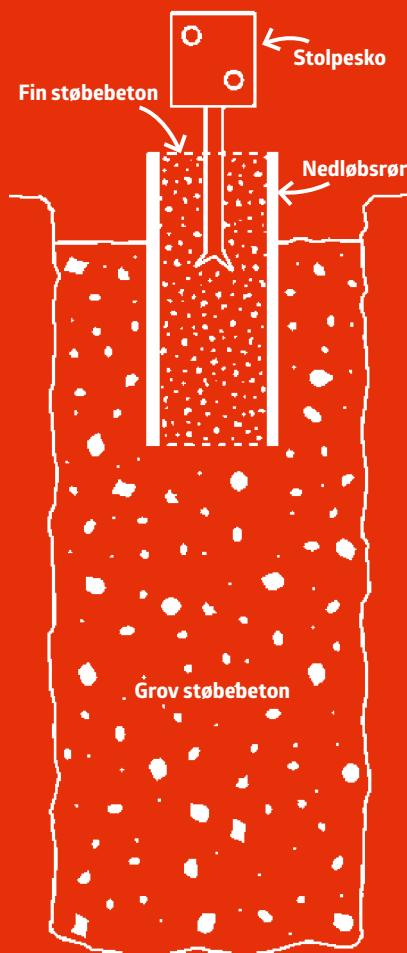
Den synlige del af hvert punktfundament støbes fast i et rør.

Betonen i punktfundamentets usynlige del fylder blot hullet ud til lidt under jordhøjde, mens den synlige del støbes inde i et rør, der stikker så langt op, at stolpeskoen højst får 5 cm fri hals.

Røret er fyldt med isolering, mens betonen størkner, og dagen efter kan vi derfor tømme det og støbe stolpeskoen fast inde i røret, mens skoens støttes på rørets overkant.

Plastrørene retter vi til på linje efter snore – men vi retter dem også til i højden, så de alle stikker op af jorden til samme højde. Hullet omkring dem fylder vi kun næsten op med beton. Betonen kan til sidst skjules af sten eller græstørv, så det kun er rørene med stolpeskoene, der ses.

Hvis du i stedet bruger tilsvarende paprør, er de lette at fjerne til sidst, så man i stedet ser de runde betonsøjler.

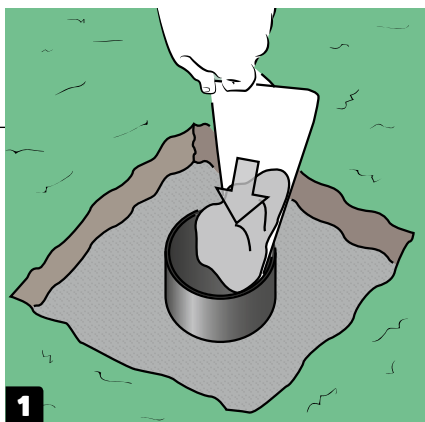
MATERIALER

- Grov støbebeton
- Fin støbebeton
- 100 mm nedløbsrør, 30 cm lange
- Bundrem, fx af 85 x 145 mm gran
- Stolpesko med én eller to fløje
- Vinkelbeslag
- Beslagskruer

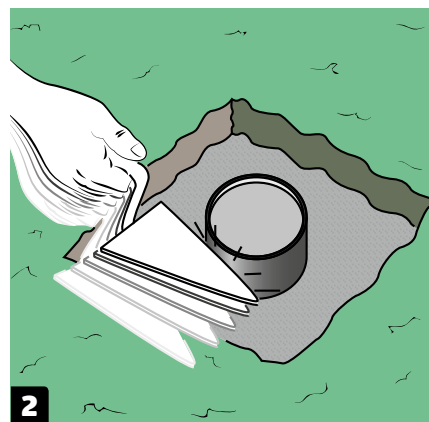
Dag 2: Støb sko fast i hjørnepunkterne

Næste dag er betonen omkring dine rør fast, og du kan nu langt nemmere støbe en stolpesko fast i en præcis position, fordi den kan klodses op med støtte på rørets overkant.

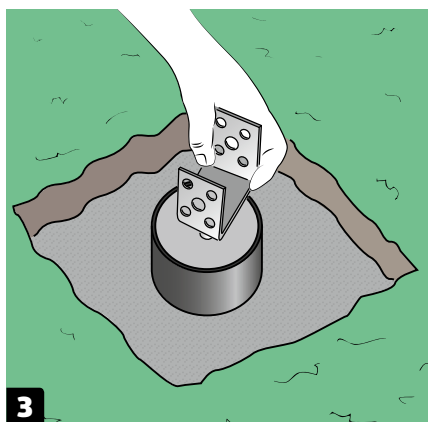
Har du travlt, støber du alle skoene fast enkeltvis på den måde, men kan du skyde det videre byggeri en dag, så nøjes du med at støbe sko fast i hjørnerne nu. Så slipper du for at skulle finjustere placeringen af de andre sko.

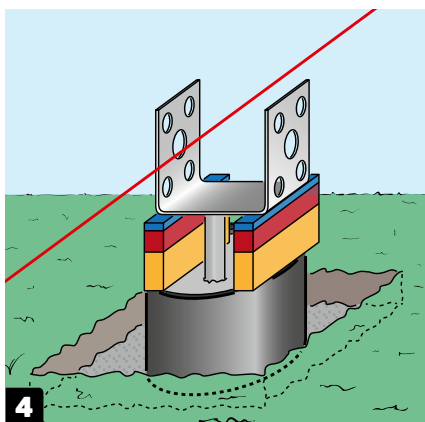
1 Røret fyldes med en stolpebeton uden grove sten – du skal naturligvis lige have posen med mineraluld op først. Betonen røres lind, så den let flyder sammen. Blander du selv, bruges 1 del cement og 3 dele grus.

2 Betonmassen vibreres ved at slå på siden af røret, så der ikke er luftlommer i tilbage. Fyld op til overkanten, og glat overfladen.

3 Stolpeskoens stang stikkes ned i den våde beton, og betonen vibreres igen med slag mod røret, så betonen smyer sig tæt omkring stangen.

4 Stolpeskoen rettes ind efter snorene og understøttes med listestykker og afstandsbrikker, til bunden af skoene er, hvor du vil have undersiden af bundremmen. Du bør højst lade 5 cm af stangen rage op.

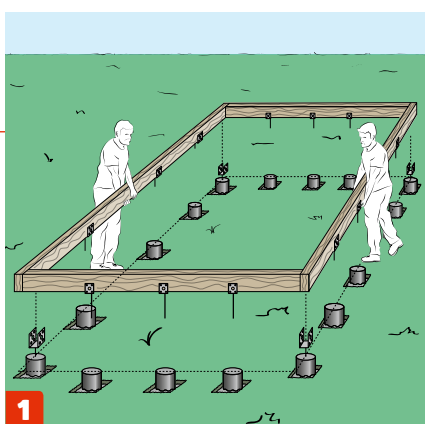
TIPS
Teknikken kan også bruges på stolper. Vil du rejse en stribe stolper på nedstøbte stolpesko, kan du benytte præcis samme metode og få alle de samme fordele. I stedet for din bundrem skrues du stolpeskoene på en midlertidig planke undervejs i processen. Når betonen er størnet omkring stolpeskoene, fjerner du blot planken, så står stolpeskoene præcis, lige til at skruer stolperne fast på.

Dag 3: De sidste sko nedstøbes samlet

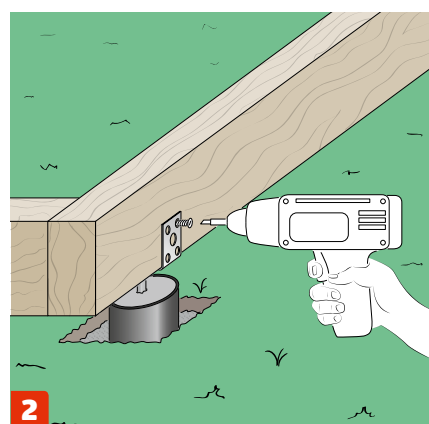
Tredje morgen sidder stolpeskoene i hjørnerne solidt fast. Vi kan altså placere bundremmen i dem og skruer den fast på dem – og da vi inden da har skruet de øvrige stolpesko fast på remmen, lander de automatisk helt præcist.

De skal nu bare støbes fast – om du fylder beton i rørene før eller efter, at remmen stilles op, gør ingen forskel.

Alt efter størrelsen kan du samle remmen og lægge den op på én gang eller lægge den op i mindre dele.

1 Bundremmen med de sidste sko sættes på de nedstøbte hjørnestolpesko, efter at de tomme rør er fyldt med frisk beton (med mindre du vil have god tid til placeringen og først fylder rørene op bagefter).

2 Remmen skrues fast i skoene i hjørnerne, og den bløde beton omkring de nye sko vibreres tæt sammen ved at slå på rørene. Ret evt. remmen ind, hvis træet er lidt skævt, hjørneskoene skal nok holde.